

Kaynak: Eko IQ Dergisi

Tarih: 02 Temmuz 2018

Sürdürülebilirlik Raporlamasına Yeni Bir Bakış: Reporting Matters 2017

Yazar: Konca ÇALKIVİK

Sürdürülebilirlik raporlaması ilk yıllarda firmaların rakiplerinden ayrıştığı ve öne çıktığı bir raporlama türü idi. Günümüzde ise sürdürülebilirlik raporları artık uluslararası piyasalardaki kredibilite başta olmak üzere finansal parametreler, yatırımcı ve paydaş ilişkileri açılarından ve bu parametrelere doğru-dan veya dolaylı etkilerinden ötürü giderek önem kazanıyor; iş dünyası için vazgeçilemez odak alanlardan biri haline geliyor.

Sürdürülebilirlik raporlamasının bu denli geniş etkili bir konuma gelmesi, bu şirketlerin finansal olmayan durumlarına dair şeffaflaşmalarına da ciddi bir katkı sağlıyor. Günümüzde sürdürülebilirlik ve şeffaflık başlıklarının son kullanıcı kararlarına etki eden önemli parametrelerden biri haline geldiği de göz önüne alındığında konunun önemi artıyor ve kapsamı daha da genişliyor.

Şirketlerin faaliyetlerinin sürdürülebilirlik açısından ele alındığı ve şeffaflık ilkesinin en somut uygulamalarından biri olan sürdürülebilirlik raporları, gerek şirketlere kendilerini gözden geçirmek için fırsat tanıması gerekse uluslararası fon ve yatırım kaynaklarına veri sağlaması açısından şirketler için neredeyse bir gereklilik haline aldı. Bu nedenle, finansal olmayan raporlamanın kritik bir dönüm noktasında olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Reporting Matters 2017

SKD Türkiye'nin çatı örgütü WBCSD, 2013 yılında yayımladığı temel çerçeve sistematığı ile birlikte, firmaların finansal olmayan raporlamaları için geliştirdiği analiz sistematığı Reporting Matters'ı duyurdu. Her yıl yayımlanan, üye raporlarının incelendiği ve rapor sahibi kurumlara geribildirimlerin yapıldığı Reporting Matters'ın bu yılki yayını WBCSD tarafından, Reporting Matters 2017 adıyla Ekim ayı içinde yayımlandı.

SKD Türkiye olarak bizler de Türkiye'de ilk defa, 2017 yılının ortalarında başladığımız bu çalışmada SKD Türkiye üyesi 23 şirketin sürdürülebilirlik raporunu Reporting Matters sistematığına göre inceledik, değerlendirme tablolarını oluşturduk, raporu incelenen tüm firmalara yüz yüze veya yazılı olarak geri bildirim verdik.

SKD Türkiye olarak bu çalışmayı iş dünyasının hizmetine sunmadaki amacımız;

- Finansal olmayan raporlamadaki trendleri ortaya çıkarmak,
- Şirketlerin yaptıkları raporlamada kalite ve etkinliği artırmak,
- İyi uygulama örneklerini paylaşmak ve yaygınlaştırmak.

SKD Türkiye Reporting Matters 2017 raporu, SKD üyesi şirketlerin sürdürülebilirlik raporlarının sistematik bir analizinin yanı sıra, raporlamayla ilgili sık sorulan bazı soruları yanıtlamak ve iyi uygulamalardan bazılarını daha derinlemesine ele almak amacıyla Reporting Matters 2017 çalışmasında raporları incelenen SKD üyelerinin röportajlarını içeriyor. Bu röportajlardaki bilgi ve tecrübe aktarımının da Türk iş dünyasına yol gösterici olacağını ve önemli katkı sağlayacağını düşünüyoruz.

Dört Temel Nokta

SKD Türkiye tarafından Reporting Matters'ın Türkiye'de uygulamasının, dört temel noktada değişim yaratma amacını taşıdığını ifade edebiliriz. Bunlar,

-Farklı kriterlere göre, farklı yöntem ve biçimlerde raporlama yapan şirketleri ortak bir yöntem ile değerlendirebilmek, bu sayede şirketlerin piyasa-daki konumlarını görmesine olanak sağlamak,

-Şirketlerin yıllar içinde raporlamada sağladıkları gelişimi görmelerine imkan yaratmak,

-Şirketlerin gelişime açık noktalarını görmelerini sağlayarak gelecekteki planlama ve uygulamalarının sürdürülebilirlik kriterleri açısından kalitesini artırmak,

-Hazırlanan raporların kalitesini yükseltmek.

İncelenen 23 sürdürülebilirlik raporu, Türk iş dünyasında sürdürülebilirlik raporlamasıyla ilgili önemli bulgular ortaya koyuyor. Bu bulguların her birinin, şirketlere raporlama performanslarını artırma konusunda ışık tutacağına inanıyoruz. Bununla birlikte, Reporting Matters çalışmasına katılan şirketler, her yıl elde edilecek bu bulgular aracılığıyla şirketlerinin sürdürülebilirlik raporlaması konusundaki performans trendini de takip edebilecekler. Yapılan çalışma esnasında incelenen bu 23 raporda tespit edilen bulgular ve gelişime açık alanlar dünyadaki durumla karşılaştırmalı olarak gösteriliyor.

Öne Çıkan Bulgular

-Türkiye’de sürdürülebilirlik raporlaması konusunda holdinglerin ve uluslararası şirketlerin öncü olduğu görüldü.

-Sektörel bazda bakıldığında raporlamanın en yaygın olduğu sektörlerin başında finans sektörü geliyor.

-Sürdürülebilirlik yönetiminin Türkiye’deki şirketlerin güçlü bir alanı olduğu, %78’inin sürdürülebilirlikle oturmuş yönetsel bir düzeni bulunduğu ve konunun CEO seviyesinde sahiplenildiği görüldü. Öte yandan bu raporlardan sadece %35’inde açıklanmış uzun vadeli bir stratejinin bulunması, sistem ile uygulama arasındaki bağlantının güçlendirilmesi gerektiğini ortaya koydu.

-Değerlendirilen raporların büyük oranda önemli kabul edilen konuları içerdiği, dolayısıyla kısa ve öz oldukları anlaşıldı. Raporların ortalama sayfa sayısının Türkiye’de 78, dünyada ise 95 olması bu tespiti doğrular nitelikte.

-Şirketlerin neredeyse tamamının paydaşlarını tespit ettiği ve onlarla etkileşim yöntemlerini bir sisteme oturttuğu görüldü.

-23 raporun tamamında sürdürülebilirlikle ilgili uluslararası sistemler ve çerçevelerin kullanıldığı ve böylece ölçme, değerlendirme ve karşılaştırmanın kolaylaştığı görüldü.

-Değer zincirinin tanımlanması, sosyal ve ekonomik etkilerle birlikte ele alınması, raporun belirlenen öncelikli konular temelinde kurgulanması, şirketin faaliyet alanı ve faaliyette olduğu sektöre ilişkin ulusal ve uluslararası trendlerin, yasal değişikliklerin, risk ve fırsatların değerlendirilmesi; strateji, hedef ve taahhütler konusundaki performansın olumlu olumsuz dengesi gözetilerek ele alınması; sürdürülebilirlik ve şirket finansalları arasındaki bağlantının kurulması; şirketin işbirliklerinin stratejiyle ilişkisinin net bir şekilde açıklanması ve güvenilirlik/dış denetim alınması konularında şirketlerin henüz beklenen seviyeye ulaşamadığı anlaşıldı.

-Global verilerle kıyaslandığında en büyük farkın “güvenilirlik” kriterinde olduğu görüldü. Global araştırmaya katılan şirketlerin raporlarının %73’ü için dış denetim alınmışken Türkiye’de bu oran %35.

-Türk şirketlerinin özellikle karşılaşılan zorluklar ve düşük performans gösterilen alanlara raporlamalarında daha az yer verdiği görüldü. Global raporlarda ise şirketlerin “başarısızlık” hikayelerine ve içinden çıkmakta güçlük çektikleri konulara da çekinmeden yer verdikleri görülüyor. Türkiye’de sürdürülebilirlik raporlarının

çoğunluğunun yalnızca olumlu kısımlara odaklanması, raporların hem paydaşlar hem de şirketin kendisi için bir değerlendirme ve ilerleme aracı olmasını engelleyebilecek bir unsur olarak öne çıkıyor.

-Yeni bir gündem maddesi olan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin şirketlerin %17'sinin sürdürülebilirlik raporunda yer bulduğu görüldü. Fakat bu hedeflerin şirketin sürdürülebilirlik stratejisine ne düzeyde entegre edildiği ve bunlara dayanarak hangi aksiyonlar alındığına dair yeterli düzeyde somut bilgi, proje ve çalışmalara rastlanmadı.

-Sürdürülebilirliğin tüm iş süreçlerinin merkezinde yer alması ve sosyal, ekonomik ve çevresel boyutlarıyla değer zincirinin tamamında uygulanması konusunda şirketlerin büyük çoğunluğunun henüz beklenen seviyenin altında olduğu görüldü. İncelenen raporlarda özellikle bu bütünlükçü yaklaşımın eksikliği fark edildi.

Eko IQ Dergisi'nin internet sitesinden alınmıştır. İlgili yazıya ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).